

POSTANOWIENIE

Dnia 24 września 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar

w sprawie z wniosku K. S.
przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw
Wewnętrznych w Warszawie
o wysokość emerytury policyjnej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 24 września 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w
Warszawie z dnia 8 października 2014 r., sygn. akt III AUa 647/13,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 8 października 2014 r., III AUa 647/13, Sąd Apelacyjny w Warszawie, na skutek apelacji wnioskodawcy K.S. oraz Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w Warszawie, w sprawie o wysokość emerytury policyjnej, zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 16 kwietnia 2013 r. w pkt 1 i oddalił odwołanie wnioskodawcy co do oceny okresu służby od dnia 17 czerwca 1978 r. do dnia 31 marca 1980 r. (pkt I), oddalił apelację organu rentowego w pozostałym zakresie (pkt II), oddalił apelację wnioskodawcy (pkt III) i orzekł o kosztach postępowania (pkt IV).

Sąd Apelacyjny podzielił ustalenia Sądu pierwszej instancji, co do oceny charakteru pełnienia służby przez wnioskodawcę w okresie od dnia 17 czerwca 1978 r. do dnia 31 lipca 1990 r. we wskazanych w informacji Instytutu Pamięci

Narodowej organach bezpieczeństwa państwa (k. 36 akt), za wyjątkiem okresu od dnia 17 czerwca 1978 r. do dnia 31 marca 1980 r. (okres pracy wnioskodawcy w Biurze Informatyki Wydział II MSW, późniejsze Biuro C Wydział X MSW), który Sąd drugiej instancji uznał również za okres pracy w organach bezpieczeństwa państwa. Sąd wskazał, że w sytuacji prawnej wnioskodawcy, za każdy rok pełnienia służby w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 1388), emerytura wynosi 0,7% podstawy jej wymiaru (art. 15b ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 900, dalej: ustawa o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy)), co oznacza, że wysokość emerytury wyliczanej wyłącznie za okresy pełnienia takiej służby może być niższa od 40% podstawy wymiaru tego świadczenia (uchwała Sądu Najwyższego z dnia z dnia 3 marca 2011 r., II UZP 2/11, OSNP 2011 nr 15-16, poz. 210).

Powyższy wyrok zaskarżył - w części (odpowiadającej pkt I i III wyroku) - skargą kasacyjną pełnomocnik wnioskodawcy, zarzucając naruszenia prawa materialnego przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 15b ust. 1 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy, art. 2 ust. 1 pkt 5 i ust. 3 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji (...) oraz art. 32 ust. 1 Konstytucji i art. 10 ust. 2 Konstytucji przez naruszenie zasady równości wobec prawa i „niedopuszczalne w drodze wykładni rozszerzenie przez Sąd Apelacyjny normy prawnej ustalającej zakres organów bezpieczeństwa państwa w art. 15b ust. 1 ustawy”, oraz naruszenie przepisów postępowania – art. 233 § 1 i 2 k.p.c.

Pełnomocnik wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w części odpowiadającej pkt I i III wyroku, jak i poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego w części odpowiadającej pkt 2 i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania wraz z orzeczeniem o kosztach postępowania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniono potrzebą wykładni art. 2 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji (...) i precyzyjnego określenia pojęcia „organów bezpieczeństwa państwa” w rozumieniu ustawy, a także wyjaśnienia czy okres służby w Biurze „C” MSW należy traktować jako służbę w organach bezpieczeństwa państwa.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Wstępnie trzeba przypomnieć, że ograniczenia dopuszczalności wnoszenia skargi kasacyjnej wynikają z konstytucyjnej roli Sądu Najwyższego w systemie organów wymiaru sprawiedliwości. Zgodnie bowiem z art. 1 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 499 ze zm.), rolą tego Sądu w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości pozostaje zapewnienie w ramach nadzoru zgodności z prawem oraz jednolitości orzecznictwa sądów powszechnych i wojskowych przez rozpoznawanie kasacji oraz innych środków odwoławczych, podejmowanie uchwał rozstrzygających zagadnienia prawne i rozstrzyganie innych spraw określonych w ustawach. Skarga kasacyjna nie jest więc (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia, gdy się weźmie nadto pod uwagę, że Konstytucja w art. 177 ust. 1 gwarantuje jedynie dwuinstancyjne postępowanie. Ewentualna możliwość dalszego postępowania, w tym postępowania przed Sądem Najwyższym, stanowi uprawnienie dodatkowe, które może zostać obwarowane szczególnymi przesłankami, w tym określonymi w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli:

- 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne,
- 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,

- 3) zachodzi nieważność postępowania lub
- 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu cytowanego przepisu uznaje się zagadnienie dotychczas niewyjaśnione i nierozwiązane w orzecznictwie, a więc cechujące się nowością i którego rozstrzygnięcie może sprzyjać rozwojowi prawa. W utrwalonym orzecznictwie przyjmuje się, że powołanie się na tę okoliczność wymaga, obok sformułowania tego zagadnienia, także przytoczenia związanych z nim konkretnych przepisów prawnych, wskazania, dlaczego jest ono istotne oraz przedstawienia argumentacji wskazującej na rozbieżne oceny prawne (por. postanowienia: z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11, z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, str. 51, z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, LEX nr 180841). W sytuacji gdy podstawą wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania jest potrzeba wykładni przepisów prawa, konieczne jest określenie, które przepisy wymagają wykładni Sądu Najwyższego, ze wskazaniem, na czym polegają związane z tym poważne wątpliwości, lub z przedstawieniem rozbieżności w orzecznictwie sądów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN 2002 nr 7, s. 10). Wypada również dodać, że podobnie jak w przypadku gdy podstawą wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest występujące w sprawie zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), nie zachodzi ona, jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii tego zagadnienia prawnego lub wykładni przepisów i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, brak nadto okoliczności uzasadniających zmianę tego poglądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNAPiUS - wkładka z 2003 r., nr 13, poz. 5). Tymczasem zagadnienie przedstawione w skardze kasacyjnej, jako problem prawny wymagający rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy, nie ma cechy nowości, o którą chodzi w przesłance wymienionej w art. 398⁴ § 2 k.p.c. i nie wymaga rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy. Wątpliwość wskazywana przez skarżącego we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, sprowadzająca się do ustalenia wysokości emerytury policyjnej z uwzględnieniem wprowadzonej od dnia 16 marca 2009 r. zmiany zasad obliczania wysokości emerytury dla osób, które pozostawały w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r. i pełniły służbę w organach,

o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. oraz treści tych dokumentów, została już wyjaśniona. Problem wskazany w skardze był przedmiotem rozstrzygnięć sądowych. Przede wszystkim Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 24 lutego 2010 r., K 6/09 (OTK-ZU 2012 Seria A 2010 Nr 2, poz. 15) potwierdził zgodność art. 15b ust. 1 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy z art. 2, art. 10, art. 30, art. 32 i art. 67 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji. Jednocześnie Trybunał stwierdził, że przepis ten nie jest niezgodny z art. 42 Konstytucji. W uchwale z dnia 3 marca 2011 r., II UZP 2/11, (OSNP 2011 nr 15-16, poz. 210) Sąd Najwyższy przyjął, że za każdy rok pełnienia służby w latach 1944-1990 w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. - stosownie do art. art. 15b ust. 1 pkt 1 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy - wynosi 0,7% podstawy jej wymiaru, co oznacza, że wysokość emerytury wyliczanej wyłącznie za okresy pełnienia takiej służby może być niższa od 40% podstawy wymiaru tego świadczenia. Tym samym powoływanie się we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na potrzebę interpretacji omawianych przepisów wskazuje na bezzasadność skargi, w której w istocie chodzi o utrzymanie dawnych uprawnień zaopatrzeniowych.

Ponadto wobec wskazywanej w skardze kasacyjnej potrzeby wykładni art. 2 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji (...) i wyjaśnienia czy okres służby w Biurze Informatyki Wydział II MSW (późniejsze Biuro C Wydział X MSW), należy traktować jako służbę w organach bezpieczeństwa państwa, trzeba zwrócić uwagę, że powyższe było przedmiotem oceny Sądu jako okoliczność faktyczna sprawy, zaś podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (art. 233 § 1 i 2 k.p.c.).

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.